

U Z A S A D N I E N I E

Celem projektu jest dokonanie niezbędnych zmian w krajowym porządku prawnym w związku z wejściem w życie przepisów Unii Europejskiej dotyczących wymogów kapitałowych dla firm inwestycyjnych, tzw. pakietu IFD/IFR, który obejmuje:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniającą dyrektywy 2002/87/WE, 2009/65/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE i 2014/65/UE (Dz.U. L 314 z 05.12.2019, str. 64 oraz Dz. Urz. UE L 195/20 z 19.06.2020, str. 120), zwaną dalej „dyrektywą IFD”,
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014 (Dz.U. L 314 z 05.12.2019, s. 1 oraz Dz. Urz. UE L 20/26 z 24.01.2020, str. 26), zwane dalej „rozporządzeniem IFR”.

Pakiet IFD/IFR odnosi się do firm inwestycyjnych, natomiast w polskich warunkach obejmuje wyłącznie domy maklerskie.

Celem pakietu IFD/IFR jest ustanowienie nowego systemu ostrożnościowego dla firm inwestycyjnych.

Firmy inwestycyjne, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, są objęte wymogami ostrożnościowymi takimi jak instytucje kredytowe. Podlegają zatem rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającemu rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.¹⁾), zwanemu dalej „rozporządzeniem CRR”, oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy

1) Zmiany przedmiotowego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 165 z 04.06.2014, str. 31, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 143 z 09.06.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 328 z 12.12.2015, str. 108, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 14, Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 322 z 07.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 347 z 28.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 137 z 04.06.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 309 z 05.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 150 z 07.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 183 z 09.07.2019, str. 14 oraz Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 4.

2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 338, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „dyrektywą CRD”.

Systemy nadzoru ostrożnościowego ustanowione na mocy rozporządzenia CRR i dyrektywy CRD w dużej mierze opierają się na kolejnych wersjach międzynarodowych standardów regulacyjnych określonych przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego dla dużych grup bankowych i jedynie częściowo odnoszą się do szczególnych rodzajów ryzyka związanego ze zróżnicowaną działalnością dużej liczby firm inwestycyjnych.

Jednocześnie wiele wymogów wynikających z rozporządzenia CRR i dyrektywy CRD dotyczy ryzyka, na jakie narażone są instytucje kredytowe. W związku z tym wymogi te są w dużej mierze ustalone w taki sposób, aby zachować zdolność instytucji kredytowych do udzielania pożyczek, niezależnie od fazy cyklu koniunkturalnego, oraz aby chronić deponentów i podatników przed możliwą upadłością instytucji kredytowej. Takie podejście nie uwzględnia profilu ryzyka firm inwestycyjnych, które nie posiadają dużych detalicznych i korporacyjnych portfeli kredytowych i nie przyjmują depozytów.

Nadzór ostrożnościowy nad firmami inwestycyjnymi powinien uwzględniać zdolność firm inwestycyjnych i ich klientów do podejmowania ryzyka oraz różne stopnie tego ryzyka. Powinien również sprzyjać unikaniu nakładania nadmiernych obciążeń administracyjnych na firmy inwestycyjne. Jednocześnie należy umożliwiać osiągnięcie równowagi między zapewnieniem bezpieczeństwa klientów firm inwestycyjnych a unikaniem nadmiernych kosztów, które mogłyby zagrozić rentowności ich działalności gospodarczej.

Najważniejsze założenia nowego systemu ostrożnościowego dla firm inwestycyjnych zawarte w pakiecie IFD/IFR:

- firmy inwestycyjne zostają podzielone na trzy kategorie ze względu na ich wielkość i ich wzajemne powiązania z innymi podmiotami finansowymi i gospodarczymi. Do pierwszej kategorii zalicza się firmy inwestycyjne o znaczeniu systemowym, największe i najbardziej wzajemnie powiązane, które nadal podlegają istniejącym ramom ostrożnościowym wynikającym z rozporządzenia CRR i dyrektywy CRD (konieczność uzyskania zezwolenia jako instytucja kredytowa). Do drugiej kategorii należą podmioty, które nie generują ryzyka systemowego, jednak charakteryzują się najwyższym prawdopodobieństwem generowania ryzyka dla klientów, rynków lub prawidłowego funkcjonowania firm inwestycyjnych. Powinny one zatem podlegać określonym wymogom ostrożnościowym dostosowanym do szczególnych rodzajów ryzyka. Trzecią kategorię stanowią małe i wzajemnie niepowiązane firmy inwestycyjne, dla których określono najmniej restrykcyjne wymogi. Jednocześnie przewidziane są mechanizmy monitorowania firm pod kątem spełniania wymogów, od których jest uzależniona ich klasyfikacja do danej kategorii (grupy);
- system nadzoru ostrożnościowego dla firm inwestycyjnych, które ze względu na swoją wielkość i wzajemne powiązania z innymi podmiotami finansowymi i gospodarczymi

2) Zmiany przedmiotowej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 73, Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.2014, str. 34, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 190, Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 1.

nie są uznawane za podmioty o znaczeniu systemowym, będzie miał zastosowanie do każdej firmy inwestycyjnej. W celu ułatwienia stosowania wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych w UE, które są częścią grup bankowych (uniknięcia zakłóceń niektórych modeli biznesowych, których ryzyka są już objęte zastosowaniem przepisów ostrożnościowych) takie firmy inwestycyjne będą mogły uzyskać zezwolenie na stosowanie wymogów rozporządzenia CRR i dyrektywy CRD;

- wymogi dotyczące poziomu kapitału założycielskiego firmy inwestycyjnej będą uzależnione od rodzaju działalności (usług), na których świadczenie lub prowadzenie dana firma inwestycyjna posiada zezwolenie;
- struktura funduszy własnych firm inwestycyjnych będzie uregulowana przez odpowiednie zastosowanie przepisów rozporządzenia CRR;
- firmy inwestycyjne będą zobowiązane do wykazania spełniania w każdym momencie stałego minimalnego wymogu kapitałowego w wysokości równej poziomowi wymaganego kapitału założycielskiego;
- małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne będą zobowiązane posiadać fundusze własne równe ich stałemu minimalnemu wymogowi kapitałowemu lub jednej czwartej ich stałych kosztów pośrednich obliczonych na podstawie ich działalności w poprzednim roku, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa;
- w celu uwzględnienia wyższego ryzyka, na jakie narażone są firmy inwestycyjne kategorii drugiej, minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych dla takich firm będzie odpowiadał ich stałemu minimalnemu wymogowi kapitałowemu, jednej czwartej ich stałych kosztów pośrednich za poprzedni rok lub sumie ich wymogu na podstawie zestawu współczynników ryzyka dostosowanego do specyfiki firm inwestycyjnych („współczynniki K”), za pomocą którego ustala się kapitał w odniesieniu do rodzajów ryzyka występujących w określonych obszarach działalności firm inwestycyjnych, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa;
- firmy inwestycyjne będą zobowiązane do spełniania wymogów dotyczących płynności, co będzie skutkowało obowiązkiem posiadania procedur wewnętrznych w celu monitorowania wymogów dotyczących płynności i zarządzania tymi wymogami. Ponadto, będą zobowiązane do utrzymywania, w każdym momencie, co najmniej jednej trzeciej wymogu dotyczącego stałych kosztów pośrednich w aktywach płynnych;
- w przypadku firm inwestycyjnych w grupach przewidziane zostały zasady konsolidacji ostrożnościowej, w tym, w przypadku grup składających się wyłącznie z firm inwestycyjnych, grupowy test kapitałowy dla prostszych struktur grupowych;
- proporcjonalne do działalności firm inwestycyjnych oraz wymogów ostrożnościowych wymogi dotyczące sprawozdawczości dla firm inwestycyjnych, dotyczące poziomu i struktury ich funduszy własnych, ich wymogów w zakresie funduszy własnych, podstawy obliczania ich wymogów w zakresie funduszy własnych, ich profilu działalności oraz wielkości w odniesieniu do parametrów stosowanych do celów uznawania firm inwestycyjnych za małe i niepowiązane wzajemnie, i inne;
- obowiązek ujawniania odpowiednich informacji, np. o funduszach własnych i wymogach płynności;

- wymogi polityki wynagrodzeń w celu ograniczania ryzyka prowadzonej działalności;
- zasady współpracy pomiędzy właściwymi organami w UE, zasady dotyczące zapewnienia właściwym organom uprawnień nadzorczych i sankcyjnych oraz zasady dotyczące prowadzenia badania oceny nadzorczej firm inwestycyjnych.

W związku z powyższym konieczne jest dokonanie zmian w następujących aktach prawnych:

- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 2357, z późn. zm.)
- ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 95, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2020 r. po. 89, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1400),
- ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 180, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 842),
- ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 483, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 895, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1252).

W **art. 1 projektu** dokonano zmian w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi („ustawa o obrocie”).

W **art. 1 pkt 1** dodano do słowniczka ustawy o obrocie, znajdującego się w art. 3, definicję rozporządzenia IFR.

W **art. 1 pkt 2** (art. 13b ust. 1 ustawy o obrocie) rozszerzeniu ulega zakres naruszeń zgłaszanych do Komisji Nadzoru Finansowego (dalej „KNF”) o naruszenia przepisów rozporządzenia IFR.

W **art. 1 pkt 3** (art. 69j ustawy o obrocie) nakłada na określone domy maklerskie obowiązek wystąpienia do KNF z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenia działalności bankowej w przypadku osiągnięcia określonego w przepisie poziomu aktywów.

Przepis **art. 1 pkt 4** (art. 82 ust. 1 ustawy o obrocie) rozszerza zakres oświadczeń członków zarządu i rady nadzorczej domu maklerskiego (ewentualnie innych organów domu maklerskiego) dotyczących niekaralności, składanych w toku postępowania o udzielenie zezwolenia na działalność maklerską, o brak naruszeń rozporządzenia IFR i dyrektywy IFD.

Zmiany wprowadzane **art. 1 pkt 5** do art. 83a ustawy o obrocie regulują zasady zarządzania ryzykiem w kategorii drugiej i trzeciej domów maklerskich.

Art. 1 pkt 6 (art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o obrocie) rozszerz katalog zdarzeń w wyniku, których wygasa zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej.

Przepis **art. 1 pkt 7** dotyczący art. 93b ustawy o obrocie rozszerza kompetencje KNF o możliwość nałożenia środka nadzorczego w razie naruszania przepisów rozporządzenia IFR.

Art. 1 pkt 8 (art. 97 ustawy o obrocie) nakłada na domy maklerskie obowiązek posiadania struktury kapitału założycielskiego zgodnie z art. 9 rozporządzenia IFR.

Dyrektywa IFD wprowadza nowe poziomy minimalne kapitału założycielskiego, o których mowa w art. 98 ustawy o obrocie, co zostało uregulowane w **art. 1 pkt 9**.

Uzupełnienie art. 100 ust. 3b ustawy o obrocie w zakresie obowiązku biegłego rewidenta przekazywania KNF informacji dotyczących badania sprawozdania finansowego domu maklerskiego o nadzór KNF sprawowany w zakresie rozporządzenia IFR zawiera **art. 1 pkt 10**.

W **art. 1 pkt 11** (art. 103 ustawy o obrocie) dokonano zmiany odesłań do odpowiednich przepisów rozporządzenia IFR.

Przepis **art. 1 pkt 12** uchyla art. 103a ustawy o obrocie, ponieważ przepisy dyrektywy IFD nie zawierają podstawy do utrzymania wymogu określonego w tym artykule.

Przepis **art. 1 pkt 13** obejmuje zmiany art. 110a ustawy o obrocie, z których część dotyczy zmian definicyjnych wynikających z pakietu IFD/IFR. Ponadto zostały dodane przepisy dotyczące udzielania przez KNF zgody na stosowanie przez dom maklerski wymogów określonych w rozporządzeniu CRR oraz stosowania do domów maklerskich przepisów ustawy – Prawo bankowe.

W **art. 1 pkt 14** dodaje się art. 110aa do ustawy o obrocie, tj. zasady spełniania przez dom maklerski wymogów oddziału 2a ustawy o obrocie na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym, jak również przez domy maklerskie objęte grupowym testem kapitałowym. Ponadto przepis reguluje postępowanie domów maklerskich, zaliczonych do kategorii małych i wzajemnie niepowiązanych, w przypadku potencjalnej zmiany kwalifikacji takiego podmiotu, w szczególności w zakresie terminu, w jakim dom maklerski jest obowiązany spełnić wymogi ostrożnościowe dla kategorii wyższej.

Przepisy **art. 1 pkt 15 i 16** (art. 110b i art. 110c ustawy o obrocie) regulują obowiązki w zakresie zarządzania ryzykiem w domu maklerskim, ustanowienia systemu zarządzania ryzykiem, wzajemnego podziału kompetencji pomiędzy zarząd i radą nadzorczą domu maklerskiego, a także określają kiedy następuje obowiązek powołania komitetu do spraw ryzyka.

Dyrektywa IFD nie przewiduje powoływania komitetu ds. nominacji, w związku z czym **art. 1 pkt 17** uchyla dotychczasowe przepisy w tym zakresie, tj. art. 110ca i art. 110cb ustawy o obrocie.

Zmiana dokonana w **art. 1 pkt 18** nadaje nowe brzmienie art. 110d ustawy o obrocie, rozszerzając odwołanie zawarte w tym przepisie także o rozporządzenie IFR.

Dotychczasowy art. 110e ustawy o obrocie reguluje zasady szacowania kapitału wewnętrznego w domu maklerskim. **Art. 1 pkt 19** dostosowuje te zasady do dyrektywy IFD, m.in. przez wskazanie, że kapitał wewnętrzny powinien obejmować także aktywa płynne. Ponadto uchyla się przepisy, których nie przewiduje dyrektywa IFD, w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego na poziomie skonsolidowanym lub subskonsolidowanym, w przypadku gdy dom maklerski jest zależny od spółek holdingowych o określonym charakterze.

Zgodnie z dyrektywą IFD, KNF sprawuje nadzór nad domem maklerskim, który prowadzi działalność na terytorium innych państw UE w formie oddziału, jednak współpracuje w zakresie tego nadzoru z właściwymi organami państw przyjmujących. Analogicznie, gdy na terytorium RP funkcjonuje oddział zagranicznej firmy inwestycyjnej, KNF współpracuje z właściwym organem sprawującym nadzór nad tą zagraniczną firmą inwestycyjną. Zasady te zostały uregulowane w **art. 1 pkt 20** zmieniającym art. 110f ustawy o obrocie.

Zmiana wynikająca z **art. 1 pkt 21** dotyczy art. 110g ustawy o obrocie i określa, kiedy KNF jest właściwy do sprawowania nadzoru skonsolidowanego lub nadzoru nad zgodnością z grupowym testem kapitałowym.

Przepis **art. 1 pkt 22** uchyla art. 110h ustawy o obrocie, ponieważ dyrektywa IFD nie przewiduje określonych w nim zasad współpracy pomiędzy właściwymi organami w państwach UE i KNF w przypadku nadzoru skonsolidowanego.

Przepis **art. 1 pkt 23** nadaje nowe brzmienie art. 110i–110k ustawy o obrocie. Przepis art. 110i reguluje zasady współpracy pomiędzy właściwymi organami w państwach UE i KNF w razie sytuacji nadzwyczajnej. W przypadku gdy KNF sprawuje nad grupą firm inwestycyjnych nadzór na zasadzie skonsolidowanej lub nadzór nad zgodnością z grupowym testem kapitałowym, może ustanowić kolegium złożone z właściwych organów nadzoru. Zasady prowadzenia prac kolegium i współpracy pomiędzy KNF i właściwymi organami określa przepis art. 110j. Analogicznie, w przypadku gdy dom maklerski jest podmiotem zależnym w grupie firm inwestycyjnych, nad którą nadzór skonsolidowany lub nadzór nad zgodnością z grupowym testem kapitałowym sprawuje właściwy organ z innego państwa UE, niezbędne jest uregulowanie zasad współpracy i uprawnień KNF w grupie właściwych organów (art. 110k).

Przepis **art. 1 pkt 24 i 25** (art. 110l i art. 110m ustawy o obrocie) umożliwia KNF żądanie informacji od podmiotu dominującego od domu maklerskiego lub innych podmiotów wchodzących w skład grupy kapitałowej, do której należy dom maklerski, oraz informacji o transakcjach dokonywanych w ramach holdingu mieszanego.

Przepis **art. 1 pkt 26** uchyla art. 110n ustawy o obrocie z uwagi na zniesienie dotychczasowych obowiązków finansowych spółek holdingowych lub finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej.

W art. 110o ustawy o obrocie określono zasady postępowania KNF i sprawowania nadzoru, w przypadku gdy dom maklerski jest podmiotem zależnym od podmiotu, który ma siedzibę w państwie trzecim, i nie jest nad nim sprawowany przez KNF nadzór na zasadzie skonsolidowanej lub nadzór nad zgodnością z grupowym testem kapitałowym. Przepis **art. 1 pkt 27** dostosowuje te regulacje do wymagań dyrektywy IFD. Ponadto, dotychczasowe odesłanie w art. 110p ustawy o obrocie zastąpiono odesłaniem do rozporządzenia IFR.

Dyrektywa IFD odmiennie niż dotychczasowe przepisy reguluje zadania właściwych organów co do prowadzenia procesu badania i oceny nadzorczej, ponadto nie przewiduje obowiązku przygotowania programu nadzorczego oraz prowadzenia testów warunków skrajnych. Przepisy te zostały uwzględnione w **art. 1 pkt 28 i 29**, które zmieniają art. 110r i uchylają art. 110s i art. 110t ustawy o obrocie.

Przepis **art. 1 pkt 30** (art. 110u ust. 1 ustawy o obrocie) dostosowuje wymogi dotyczące bardziej zaawansowanych metod szacowania ryzyka do przepisów rozporządzenia IFR.

Przepis **art. 1 pkt 31** (art. 110v ustawy o obrocie) wprowadza zmiany w przepisie dotyczącym polityki wynagrodzeń w domach maklerskich. Polityka wynagrodzeń ma być m. in. neutralna pod względem płci. Ponadto doprecyzowano, kiedy występuje obowiązek powołania komitetu ds. wynagrodzeń, jak również obowiązki przekazywania do KNF informacji o wynagrodzeniach w domach maklerskich, a także określono zadania KNF w zakresie gromadzenia takich informacji i ich analizy.

Art. 1 pkt 32 dostosowuje wymogi zawarte w art. 110w ustawy o obrocie dotyczące podawania informacji w sprawozdaniu z działalności jednostki dołączanym do rocznego sprawozdania finansowego domu maklerskiego. Ponadto dostosowuje uprawnienia KNF do żądania od domu maklerskiego ujawnienia dodatkowych danych do przepisów rozporządzenia IFR.

Przepis **art. 1 pkt 33 i 34** zmienia art. 110y ustawy o obrocie oraz dodaje art. 110ya i 110yb tej ustawy. Zmianie ulega katalog środków nadzorczych przysługujących KNF – przewiduje się m.in. zmiany w zakresie nakładania dodatkowych wymogów w zakresie utrzymywania funduszy własnych domu maklerskiego oraz wprowadza się możliwość nałożenia wyższego wymogu w zakresie kapitału wewnętrznego. Niezależnie od tych środków, w celu zapewnienia, aby cykliczne wahania koniunktury gospodarczej nie prowadziły do naruszenia wymogów kapitałowych lub nie zagrażały zdolności domu maklerskiego do likwidacji i zaprzestania działalności w uporządkowany sposób, KNF będzie przysługiwało dodatkowe uprawnienie do nałożenia na dom maklerski wyższego wymogu w zakresie kapitału wewnętrznego. W związku z wprowadzeniem wymogów dla domów maklerskich w zakresie płynności, KNF będzie uprawniony również, w uzasadnionych przypadkach, do nałożenia na dom wyższych wymogów płynności. Wszystkie środki nadzorcze KNF będzie podejmować w formie decyzji administracyjnej.

W celu zapewnienia odpowiednich uprawnień nadzorczych KNF w **art. 1 pkt 35** (art. 110z ustawy o obrocie), będzie mogła ona żądać – w zakresie wymogów ostrożnościowych – informacji dodatkowych, ponad obowiązki sprawozdawcze określone w pakiecie IFD/IFR.

Zgodnie z art. 41 rozporządzenia IFR istnieje możliwość wyłączenia niektórych ekspozycji z zakresu stosowania art. 37 tego rozporządzenia, tj. limitu ryzyka koncentracji.

W związku z tym **art. 1 pkt 36** (art. 110za ust. 4 ustawy o obrocie) wprowadza upoważnienie dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia, które określi rodzaje ekspozycji podlegających wyłączeniu z zakresu stosowania art. 37 rozporządzenia 2019/2033. Ponadto uchyla się art. 110za ust. 1–3.

Przepisy **art. 1 pkt 37–44** (art. 110zi, art. 110zj ust. 3, art. 110zk ust. 4, art. 110zl ust. 2, art. 110zm ust. 2 i 3, art. 110zt pkt 7 i 8, art. 110zy i art. 110zz ust. 1 i 2 ustawy o obrocie) mają na celu dostosowanie przepisów ustawy o obrocie do rozporządzenia IFR.

W **art. 1 pkt 45** dokonuje się zmiany art. 111 ust. 2 pkt 3 ustawy o obrocie, analogicznie jak w **art. 1 pkt 4**, w stosunku do oświadczeń członków zarządu i rady nadzorczej banku w toku postępowania o udzielenie zezwolenia na działalność maklerską.

Przepis **art. 1 pkt 46** ma na celu dostosowanie przepisów art. 115 ustawy o obrocie do rozporządzenia IFR.

W **art. 1 pkt 47 i 48**, przez zmianę art. 115a ust. 1 i 2 ustawy o obrocie oraz dodanie art. 115c tej ustawy, reguluje przypadek wykonywania lub świadczenia usług maklerskich przez podmioty spoza UE na rzecz polskich klientów i z wyłącznej inicjatywy klienta. Ponadto przepisy te regulują obowiązki sprawozdawcze podmiotów spoza UE w przypadku gdy uzyskały one zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium RP. Przepisy te stanowią transpozycję dyrektywy 2014/65/UE.

W związku ze zmianą zakresu oświadczeń członków organów domu maklerskiego lub banku składanych w toku postępowania o udzielenie zezwolenia na działalność maklerską, zachodzi potrzeba analogicznej zmiany oświadczenia osób, które będą kierowały działalnością powierniczą, dla celów wniosku o udzielenie zezwolenia na działalność powierniczą (**art. 1 pkt 49** – zmiana art. 119 ust. 4 pkt 7 ustawy o obrocie).

Przepis **art. 1 pkt 50** (art. 150 ust. 1 ustawy o obrocie) ma na celu dostosowanie przepisów dotyczących zachowania tajemnicy zawodowej do przepisów rozporządzenia IFR.

Zmiana zawarta w **art. 1 pkt 51** (art. 162 ust. 1 ustawy o obrocie) rozszerza katalog zezwoleń i zgód objętych opłatami nadzorczymi o przypadki przewidziane w rozporządzeniu IFR.

Przepisy **art. 1 pkt 52–55** mają na celu uwzględnienie w przepisach o charakterze sankcyjnym naruszeń przepisów rozporządzenia IFR oraz wprowadza się zmianę wysokości kary pieniężnej z 20 000 000 zł na 21 312 000 zł. Zgodnie z dyrektywą IFD, maksymalna wysokość kary pieniężnej wynosi równowartość kwoty 5 000 000 euro w walucie krajowej obliczonej według kursu z dnia 25 grudnia 2019 r. Średni kurs euro ogłoszony przez Narodowy Bank Polski, obowiązujący w ww. dniu wynosił 4,2624 co oznacza, że maksymalna kwota przedmiotowej kary pieniężnej powinna wynosić 21 312 000 zł. W związku z czym proponuje się przepis zmieniający wysokość kary pieniężnej. Zmiany te obejmują art. 167 ust. 1 i 2, art. 167a ust. 1 i 2b, art. 168a ust. 4 oraz art. 169b ust. 2 ustawy o obrocie.

Art. 2 projektu dotyczy zmiany ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe („Prawo bankowe”). W **art. 2 pkt 1** (zmiana art. 36 Prawa bankowego) wprowadza się dla domów maklerskich, o których mowa w art. 69j ustawy o obrocie obowiązek uzyskania zezwolenia

jako instytucja kredytowa oraz warunki, po spełnieniu których taki obowiązek zaistnieje. Ponadto stanowi, że ww. domy maklerskie do czasu wydania przez KNF zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej, będą mogły prowadzić działalność obejmującą wyłącznie zakres posiadanego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej. W **art. 2 pkt 2** zmieniono katalog podmiotów objętych nadzorem skonsolidowanym (art. 141f Prawa bankowego). Przepis wprowadza także możliwość zawierania przez KNF porozumień z właściwymi władzami nadzorczymi dotyczących współpracy i koordynacji działań nadzorczych oraz udziału w kolegiach właściwych władz nadzorczych.

Art. 3 projektu obejmuje zmianę ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Nowe brzmienie art. 71 ust. 3 tej ustawy uwzględni, w przypadku domu maklerskiego pełniącego funkcję depozytariusza funduszu inwestycyjnego zamkniętego, poziom kapitału założycielskiego podwyższony zgodnie z przepisami ustawy o obrocie, do wysokości równowartości 750 tys. euro.

Art. 4 projektu obejmuje zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. Przepisy **art. 4 pkt 1 5** (art. 2, art. 3 ust. 2, art. 5 pkt 18–20, art. 20 ust. 1 pkt 1 oraz art. 21a pkt 5 ustawy zmienianej) mają na celu uwzględnienie przepisów rozporządzenia IFR oraz zmian przepisów ustawy o obrocie. Zmiana dokonywana **art. 4 pkt 6** rozszerza uprawnienia KNF o możliwość przekazywania informacji Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego. Przepisy **art. 4 pkt 7–9** (art. 25, art. 26 ust. 3b, art. 37 ust. 2 ustawy zmienianej) mają na celu uwzględnienie przepisów rozporządzenia IFR zmian przepisów ustawy o obrocie.

Art. 5 projektu dotyczy zmiany ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. Zmiana art. 1 ust. 2 pkt 4 oraz art. 3a tej ustawy polega na uwzględnieniu rozporządzenia IFR w zakresie nadzoru sprawowanego przez KNF nad rynkiem finansowym.

Art. 6 projektu dotyczy zmiany ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji w zakresie definicji istotnego oddziału (art. 2 pkt 27) i instytucji (art. 64 pkt 1).

Art. 7 projektu dotyczy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym. W art. 4 pkt 3 tej ustawy wprowadza się zmianę definicji instytucji, która wynika ze zmian wprowadzonych do rozporządzenia CRR przez rozporządzenie IFR. Dotychczas instytucją była instytucja kredytowa lub firma inwestycyjna, po zmianie – instytucją jest instytucja kredytowa lub podmiot, który uzyskał zezwolenie jako instytucja kredytowa, tj. największe i najbardziej wzajemnie powiązane firmy inwestycyjne zakwalifikowane do pierwszej kategorii. Tym samym nie ma zastosowania możliwość zwolnienia z obowiązku spełniania wymogu bufora zabezpieczającego i bufora antycyklicznego dla firm inwestycyjnych będących mikroprzedsiębiorcami, małymi albo średnimi przedsiębiorcami, dlatego uchyla się art. 20 i art. 22 zmienianej ustawy.

Art. 8 projektu dotyczy ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Dyrektywa IFD wprowadza zmianę nazwy dyrektywy CRD, w związku z czym należy dokonać niezbędnych korekt w przepisach odwołujących się do tej dyrektywy. Zmiany dotyczy art. 374 ust. 10 zmienianej ustawy.

Art. 9 projektu dotyczy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podobnie jak w ustawie zmienianej w art. 7, należy wprowadzić zmianę nazwy dyrektywy CRD (w art. 12 ust. 3 pkt 2 zmienianej ustawy).

Art. 10 wprowadzają termin, do którego największe i najbardziej wzajemnie powiązane firmy inwestycyjne, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o obrocie, są zobowiązane do wystąpienia z wnioskiem o zezwolenie na prowadzenie działalności jako instytucje kredytowe.

Art. 11 projektu wprowadza przepis przejściowy, zgodnie z którym do czynów skutkujących odpowiedzialnością na podstawie ustawy o obrocie, popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Uzasadnieniem do wprowadzenia tego przepisu są zmiany polegające na wyłączeniu stosowania przepisów sankcyjnych zawartych w CRD/CRR w stosunku do domów maklerskich, i jednocześnie stosowanie w stosunku do tych podmiotów sankcji określonych w dyrektywie IFD/IFR, tj. nowych regulacji. Jednak proponuje się, aby po wejściu w życie nowych regulacji, organ nadzoru miał możliwość nałożenia sankcji za naruszenia i czyny popełnione przed dniem wejścia w życie tej ustawy, na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 12 projektu określa dzień wejścia w życie ustawy, tj. 26 czerwca 2021 r.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.